

فرم شرح شغل

تاریخ تهیه: ۸۷/۷/۴

الف) شناسنامه شغل	<p>۱- عنوان پست سازمانی: ماما</p> <p>۲- واحد سازمانی: مراکز آموزشی و درمانی / بیمارستانها</p> <p>۳- رشته: بهداشتی و درمانی</p> <p>۴- رشته فرعی: خدمات پرستاری و مامایی</p> <p>۵- رشته شغلی: ماما</p> <p>۶- گروه و طبقه شغلی (ورود به شغل): گروه ۸ طبقه ۲</p> <p>۷- عنوان سرپرست مستقیم: سرپرستار بخش</p> <p>۸- نویسنده و تجزیه و تحلیل گر شغل: میرسجاد موسوی</p> <p>۹- تعداد مصاحبه شوندگان: ۱ نفر</p> <p>۱۰- در تدوین این شرح شغل، شرایط احراز و شرح وظایف سرکار خانم بهناز صلاحی همکاری فرمودند.</p>
ب ۱) خلاصه شغل	<p>۱- همکاری با پزشک معالج در امر معاینه و تجویز دارو یا درخواست آزمایشات کلینیکی یا پاراکلینیکی</p> <p>۲- کمک به امر زایمان طبیعی زنان باردار</p> <p>۳- مراقبت از نوزاد و مادر و ارائه آموزشهای لازم</p> <p>۴- کنترل وضعیت بیماریهای مربوط به زنان و زایمان</p> <p>۵- انجام مشاوره های مامایی</p>
ب ۲) هدف شغل	<p>کمک به امر سلامت مادران در دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان از طریق ارائه خدمات مراقبتی، آموزشی و بهداشتی</p>
ج) مسئولیتها	<p>شاغل این پست براساس شرح وظایف مربوطه در امر نحوه گرفتن شرح حال، چگونگی انجام معاینات فیزیکی کامل، توزین، اندازه گیری فشار خون، بررسی ارتفاع رحم و رشد جنین، سمع صدای قلب جنین بصورت دوره ای، درخواست آزمایشات حاملگی لازم و ضروری، ارجاع موارد غیرطبیعی به پزشک متخصص، درخواست سونوگرافی جهت تعیین سن حاملگی و بررسی وضعیت سلامت جنین، بررسی مشکلات و بیماریهای دوران حاملگی، ارزیابی سلامت مادر و جنین، تصمیم گیری و دستور پذیرش و تشکیل پرونده، کنترل علائم حیاتی بیمار، اجرای دستورات دارویی، رزرو خون برای بیماران سزارین و انجام فوریتهای مامایی (در حد امکانات) مسئول و پاسخگو می باشد.</p>
ج ۱) ارتباطات	<p>با توجه به فرم شغل، شاغل این پست اغلب با پرسنل داخل بخش زایمان، سرپرستار، سوپروایزرین آموزشی و بالینی، مترون پرستاری، متخصص زنان و زایمان، کادر اتاق عمل، آزمایشگاه، رادیولوژی (سونوگرافی)، داروخانه، پذیرش و ترخیص صندوق، واحد پرستاری و اداره امور درمان (امور مامایی) معاونت درمان در ارتباط کاری می باشد.</p>
ج ۲) اختیارات	<p>متصدی این پست براساس شرح وظایف مربوطه در امر پذیرش یا ترخیص بیماران زایمان طبیعی، معاینات و درخواست آزمایشات لازم، درخواست سونوگرافی، تجویز داروهای مجاز در حاملگی طبق دستورالعمل مربوطه، ارجاع بیماران به پزشک متخصص، اطلاع به پزشک در فوریتهای پزشکی، دادن بی حسی موضعی و انجام اپی زیاتومی، ترمیم پارگی درجه ۱ و درجه ۲ و اپی زیاتومی، انجام معاینات تناسلی و غربالگری بیماریها، تجویز روشهای پیشگیری از بارداری، درخواست کشت ترشحات واژن، گذاردن IUD و خارج کردن آن و ... دارای اختیار می باشد.</p>
ح) شرایط محیط کار	<ul style="list-style-type: none"> - سلیقه ای عمل کردن برخی مسئولین و ضعف برنامه ریزی ها - عدم آشنایی کافی برخی مسئولین با شرح وظایف ماما و شغل مامایی - عدم ایجاد انگیزه برای کادر مامایی از سوی مسئولین مراکز یا بیمارستانها - مسئولیت در خصوص مراقبت و حفاظت از جان مادر و نوزاد - احتمال ابتلا به برخی بیماریهای عفونی و مسری از قبیل ایدز، هپاتیت و ... - احتمال تهاجم اطرافیان بیمار به کادر بخش مامایی و اتاق زایمان در پاره ای از موارد

فرم شرایط احراز

رشته شغلی : ماما

رسته : بهداشتی و درمانی

عنوان پست سازمانی : ماما

<p>مورد نیاز شغل الف) مدارک و رشته تحصیلی</p>	<p>داشتن گواهینامه: لیسانس یا فوق لیسانس در یکی از رشته های: مامایی مدارک تحصیلی پیشنهادی که در طرح طبقه بندی پیش بینی نشده :</p>
<p>ب) دوره های آموزشی اختصاصی</p>	<p>اداره زایمان طبیعی - اخلاق و مقررات مامایی - اختلالات رشد جنین - احیاء نوزاد - حاملگی خارج رحمی - بیماریهای داخلی جراحی در بارداری (قلبی و عروقی، ریوی، مقاربتی، گوارشی، خونی، عفونتها و کلیه ومجاری ادرار) - بهداشت نوزاد و کودک - اصول صحیح تغذیه در مادران باردار و شیرده - آزمایشات کاربردی در مامایی - عفونتهای پس از زایمان - زایمان سخت (دیستوشی) - رشد و نمو جنین - کاهش درد زایمان - فوریتهای مامایی و زایمان</p>
<p>ج) تجربه مورد نیاز</p>	<p>برای انجام موفقیت آمیز وظایف مربوطه، داشتن حداقل ۲ سال تجربه مفید کاری مرتبط با شغل برای این پست ضروری می باشد.</p>
<p>د) روانی شاغل</p>	<p>داشتن خصوصیات جسمانی از قبیل ایستادن، راه رفتن، دویدن در صورت لزوم، نشستن، بینایی سالم، شنوایی طبیعی و داشتن قدرت جسمانی نسبتاً قوی ضروری پیوده و نیز وجود خصوصیات روانی از قبیل دقت و تمرکز حواس زیاد، تجزیه و تحلیل مسائل و مشکلات، قدرت تصمیم گیری بالا، صبر و بردباری، قدرت بیان خوب توأم با دادن روحیه به بیماران، قاطعیت در موارد لزوم، اعتقاد و تقوا و داشتن اطلاعات علمی بروز برای شاغل آن الزامی می باشد.</p>
<p>ه) مسیر شغلی</p>	<p>متصدی این حرفه در صورت داشتن شرایط احراز و توانمندیهای علمی و عملی لازم می تواند به عنوان مسئول بخش زایمان، ماما مسئول و کارشناس واحد مامایی معاونت درمان ارتقاء و انتصاب پیدا نماید.</p>
<p>و) لازم دیگر</p>	<p>داشتن توانایی جسمی و روانی بالا بروز نگه داشتن اطلاعات علمی در رابطه با شغل و رشته مامایی عملکرد به موقع در موارد اضطراری و اورژانس</p>

<p>تأیید کننده</p>	<p>عنوان</p>	<p>نام و نام خانوادگی</p>	<p>امضاء</p>
	<p>رئیس واحد مامایی معاون درمان تجزیه و تحلیل گر شغل</p>	<p>ظاهره اسدنژاد دکتر صادق پور صمد اقدام نیا مجید خلیلی میرسجاد سیدموسوی</p>	<p>رئیس گروه کارشناسان تشکیلات مدیر تشکیلات، آموزش و بودجه برنامه ای معاون پشتیبانی</p>
<p>تصویب کننده</p>	<p>عنوان</p>	<p>نام و نام خانوادگی</p>	<p>امضاء</p>
	<p>میرسجاد سیدموسوی دکتر عبدالله کفیلی دکتر جعفر مجیدی</p>	<p>میرسجاد سیدموسوی دکتر عبدالله کفیلی دکتر جعفر مجیدی</p>	<p>امضاء</p>

فرم شرح وظایف پست سازمانی

فرم ۲۳۴ (۴-۷۴) ت ۲ سازمان اموراداری و استخدامی کشور

۱- وزارت یا موسسه : دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز	۲- واحد سازمانی : مراکز آموزشی و درمانی / بیمارستانها
۳- محل جغرافیایی خدمت : تبریز	۴- عنوان پست / شغل : ماما
۶- رشته : بهداشتی و درمانی	۷- رشته فرعی : خدمات پرستاری و مامایی
۹- نوع پست / شغل : ■ ثابت □ موقت	۸- رشته شغلی : ماما
۱۰- وظایف پست فوق الذکر براساس وظایف واحد سازمانی که در تاریخ ..... به تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور رسیده بشرح زیر تعیین می گردد.	

الف: شرح وظایف دوران بارداری:

- ۱- انجام کلیه مراقبت های دوره ای مادر باردار
- ۲- گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی کامل به همراه مانورهای لئوپولد و معاینات ارزیابی لگن
- ۳- توزین، اندازه گیری فشار خون، بررسی ارتفاع رحم و رشد جنین و سمع صدای قلب بصورت دوره ای
- ۴- درخواست آزمایشات تشخیص حاملگی (خون، ادرار) و آزمایشات معمولی حین حاملگی (کامل ادرار، کشت ادرار) و ارجاع موارد غیرطبیعی به پزشک متخصص
- ۵- درخواست سونوگرافی (جهت تعیین سن حاملگی و بررسی سلامت جنین)
- ۶- مشاوره و آموزش در مورد مشکلات و بیماریهای دوران بارداری و نیز آمادگی جسمی و روحی دوران بارداری
- ۷- ارزیابی سلامت جنین (بررسی حرکات جنین، NST)
- ۸- تجویز داروهای مجاز در حاملگی طبق ابلاغ و دستورالعمل های مربوطه
- ۹- تشخیص موارد غیرطبیعی در دوران بارداری و ارجاع به پزشک متخصص

ب: شرح وظایف حین زایمان:

- ۱- معاینه فیزیکی و مامایی و در صورت لزوم معاینات واژینال و تشخیص موارد غیرطبیعی و ارجاع به پزشک متخصص
- ۲- تصمیم گیری و دستور پذیرش و تشکیل پرونده و گرفتن شرح حال مطابق فرم مربوطه در مورد مراجعه کنندگان کاملاً طبیعی
- ۳- درخواست آزمایشات خون، ادرار، فون تست، نیتراژین تست و ...
- ۴- درخواست روشهای پارکلیتیکی سونوگرافی، رادیوگرافی، NST در ختم حاملگی در صورت عدم وجود پزشک متخصص
- ۵- دستور و نظارت بر انجام Enema و Shave
- ۶- پذیرش زانو در اتاق درد و زایمان توسط مامای کشیک
- ۷- کنترل صدای قلب جنین و ثبت آن در فرم مربوطه
- ۸- کنترل علائم حیاتی مادر
- ۹- گرفتن رگ و مایع درمانی وریدی و انواع تزریقات لازم
- ۱۰- ادامه انجام معاینات مکرر و ثبت پیشرفتهای زایمانی در فرم مخصوص و اطلاع به پزشک در فوریتهای پزشکی
- ۱۱- در صورت لزوم انجام اینداکشن (تحریک زایمانی) و تقویت و تشدید دردهای زایمانی با نظر پزشک متخصص زنان و زایمان
- ۱۲- در صورت امکان استفاده از مانیتورینگ خارجی با حضور پزشک
- ۱۳- در بیمار سزارین، تشکیل پرونده و درخواست آزمایشات مورد لزوم Hb و HCT، رزرو خون و تعیین گروه خون، RH، قند و اوره و... و سونداژ مثانه
- ۱۴- انجام مراحل مختلف زایمان با نمایش سر (سه مرحله زایمانی)، دادن بی حسی موضعی و انجام اپی زیاتومی و ترمیم پارگی درجه یک و دو و ترمیم اپی زیاتومی در صورت لزوم
- ۱۵- انجام زایمان با نمایش ته در شکم سوم و بالاتر (در مواقع اورژانس و عدم حضور متخصص)
- ۱۶- اعلام جنسیت و نشان دادن نوزاد به مادر
- ۱۷- سنجش آپگار و بررسی سلامت ظاهری نوزاد
- ۱۸- انجام کوراژ در صورت لزوم طبق دستور مسئولین ذیربط
- ۱۹- انجام فوریتهای مامایی در مراکزی که متخصص زنان و زایمان حضور ندارد (در حد امکانات) به جزء گذاردن انواع فورسپس
- ۲۰- احیای مادر و نوزاد
- ۲۱- تجویز داروهای مجاز در صورت لزوم طبق لیست ابلاغی و برابر دستورالعمل های مربوطه

موارد غیرطبیعی که حتماً و بایستی پزشک متخصص زنان و زایمان حضور یابد:

- ۱- نمای غیر از قله سر و قرارهای غیرطبیعی و چند قلوئی
- ۲- پیدایش علائم زجر جنین و نامرتب بودن صدای قلب جنین و یا نشیدن صدای قلب جنین
- ۳- پاره بودن کیسه آب بمدت بیش از ۱۲-۶ ساعت و وجود تب در شروع دردهای زایمانی
- ۴- پائین یا بیرون افتادن بند ناف

- ۵- طولانی شدن مراحل لیبر و زایمان و انقباضات پشت سرهم
- ۶- وجود هرگونه توده و انسداد در مسیر کانال زایمانی
- ۷- وجود هرگونه سابقه جراحی (سزارین قبلی) حاملگی غیرطبیعی و سقط های مکرر و نازایی
- ۸- وجود هرگونه خونریزی غیرطبیعی
- ۹- فشارخون بالا و حملات تشنجی
- ۱۰- فشارخون پائین و بروز علائم شوک
- ۱۱- وجود بیماریهای داخلی (گوارش، صرع، کلیه، قلب، ریه، خونی، دیابت، روانی، ضعف مفرط و ...)
- ۱۲- اولین حاملگی در سنین کمتر از ۱۸ سال و یا بیش از ۳۵ سال
- ۱۳- وجود علائم پره اکلامپسی و اکلامپسی
- ۱۴- زایمان بیش از موقع کمتر از ۲۸ هفته، پارگی زودرس کیسه آب و سایر موارد مشابه
- ۱۵- زایمان بعد از ۴۲ هفته
- ۱۶- مادران RH منفی و حساس شده
- ۱۷- تب و لرز پس از ۲۴ ساعت از زایمان، خونریزی خارج از اندازه، عدم برگشت رحم به حالت عادی، ترشحات غیرطبیعی و بدبو، تورم و سرخی دردناک پستانها، عدم توانایی دفع ادرار پس از ۱۲ ساعت، تورم پای مادر و سایر موارد مشابه

ج: شرح وظایف ماما در دوران غیربارداری:

- ۱- گرفتن شرح حال و تشکیل پرونده
- ۲- آموزش و مشاوره در مورد نوجوانان، بلوغ و مسائل و مشکلات آن
- ۳- آموزش و مشاوره قبل و بعد از ازدواج و آمادگی برای بارداری
- ۴- مشاوره و آموزش در خصوص استفاده از روشهای مختلف پیشگیری از بارداری با زوجین (اعم از مشاوره آموزش قبل و بعد از بستن لوله ها در زن و مرد، IUD و نورپلنت و ...)
- ۵- مشاوره و آموزش روشهای تنظیم خانواده پس از زایمان و سقط با زوجین
- ۶- آموزش مردم جهت جلب مشارکت آنان در برنامه های بهداشتی بخصوص مشارکت مردان در برنامه های تنظیم خانواده
- ۷- مشاوره و آموزش خودآزمایی پستان و بیماریهای پستان علی الخصوص در ارتباط با دوران شیردهی
- ۸- آموزش واکسیناسیون مادر، نوزاد، شیرخوار و کودک زیر ۶ سال
- ۹- آموزش در مورد روش شیردهی و شروع بموقع و صحیح غذاهای کمکی
- ۱۰- آموزش در مورد هرگونه مشکلات رشد کودک
- ۱۱- آموزش بهداشت دهان و دندان و بهداشت فردی مادر و کودک
- ۱۲- مشاوره و آموزش در خصوص بیماریهای مقاربتی، ایدز، هپاتیت، سرطانات و ناباروری با زوجین
- ۱۳- مشاوره و آموزش در خصوص مسائل و مشکلات جنسی
- ۱۴- مشاوره و آموزش در مورد بهداشت و مسائل و مشکلات یائسگی
- ۱۵- انجام معاینات فیزیکی و آزمایشات غربالگری
- ۱۶- انجام معاینات دوره ای پستان و غربالگری بیماریهای مربوطه و ارجاع به پزشک در صورت لزوم
- ۱۷- انجام معاینات دستگاه تناسلی و غربالگری بیماریها و ارجاع به پزشک در صورت لزوم
- ۱۸- انجام دوره ای پاپ اسمیر و نیز بررسی سیتولوژیک نمونه در صورت گذراندن دوره های مربوطه
- ۱۹- معاینه نوزاد و کودک شیرخوار شامل معاینه دهان و دندان، وضعیت تکامل کودک، بررسی بهداشت فردی کودک، مراقبت و بهداشت بند ناف و ...
- ۲۰- حمایت روحی، عاطفی و روانی از زن، کودک و خانواده در تمام ابعاد خدمتی
- ۲۱- برنامه ریزی، نظارت و آموزش سایر پرسنل تیم بهداشتی یا درمانی در صورت لزوم
- ۲۲- رعایت کلیه اخلاقیات، مقررات و قوانین حرفه ای مامایی
- ۲۳- انجام یا مشارکت در امر پژوهش های و تحقیقات مرتبط با شغل مامایی و تهیه و ارائه مقالات علمی (در حد امکان)
- ۲۴- شرکت فعال در دوره های آموزشی مرتبط با شغل و پیاده نمودن نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- ۲۵- انجام سایر امور مرتبط با شغل برحسب نظر مقام مافوق و مطابق مقررات.

مسئولین مربوطه	عنوان پست سازمانی	نام و نام خانوادگی	تاریخ	امضاء
تعیین کننده وظایف	مسئول واحد مامایی	طاهره اسدنژاد	۸۷/۷/۴	
تائید کننده وظایف	معاون درمان	دکتر صادق پور	۸۷/۷/۴	
مسئول واحد تشکیلات	مدیر تشکیلات، آموزش و بودجه برنامه ای	دکتر عبدالله کفیلی	۸۷/۷/۴	